

Examen 2008/09 -2

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Lògica	05.056	20/06/2009	18:45

05.056R10R01R09REEV€
05.056 10 01 09 EX

Enganxeu en aquest espai una etiqueta identificativa
amb el vostre codi personal
Examen

Fitxa tècnica de l'examen

- Comprova que el codi i el nom de l'assignatura corresponen a l'assignatura en la qual estàs matriculat.
- Només has d'enganxar una etiqueta d'estudiant a l'espai corresponent d'aquest full.
- No es poden adjuntar fulls addicionals.
- No es pot realitzar la prova en llapis ni en retolador gruixut.
- Temps total: 2 h.
- En cas que els estudiants puguin consultar algun material durant l'examen, quin o quins materials poden consultar?
No es pot consultar cap material
- **Valor de cada pregunta:** Problema 1: 30%; problema 2: 20%; problema 3: 20%; problema 4: 20%; problema 5: 10%
- **En cas que hi hagi preguntes tipus test: Descompten les respostes errònies? Quant?**
- Indicacions específiques per a la realització d'aquest examen:

Enunciats

Problema 1

a) Formalitzeu utilitzant la lògica d'enunciats les frases següents. Utilitzeu els àtoms proposats.

- 1) Quan passa que els economistes no encerten quan entrem en recessió, només si els polítics prenen mesures la inflació no baixa
 $R \rightarrow \neg E \rightarrow (\neg I \rightarrow P)$
- 2) Si els polítics no prenen mesures llavors entrem en recessió i els ciutadans pagaran més impostos.
 $\neg P \rightarrow R \wedge C$
- 3) Si la inflació baixa i els economistes encerten llavors no passa que només si els polítics prenen mesures no entrem en recessió.
 $I \wedge E \rightarrow \neg(\neg R \rightarrow P)$

Àtoms:

- E	= Els economistes encerten
- C	= Els ciutadans pagaran més impostos
- P	= Els polítics prenen mesures
- I	= La inflació baixa
- R	= Entrem en recessió

b) Formalitzeu utilitzant la lògica de predicats les frases següents. Utilitzeu els predicats proposats.

- 1) Hi ha directors de cine que només dirigeixen actors de primera línia
 $\exists x [DC(x) \wedge \forall y (D(x,y) \rightarrow A(y) \wedge P(y))]$
- 2) Perquè un actor sigui de primera línia ha d'estar sol·licitat per qualsevol director de cine.
 $\forall x [A(x) \wedge P(x) \rightarrow \forall y (DC(y) \rightarrow S(x,y))]$
- 3) N'hi ha prou a ser un director de cine reconegut per dirigir un actor de primera línia.
 $\forall x [DC(x) \wedge R(x) \rightarrow \exists y (A(y) \wedge P(y) \wedge D(x,y))]$

Domini: qualsevol conjunt no buit

Predicats:

- $DC(x)$: x és un director de cine
- $R(x)$: x és reconegut
- $D(x,y)$: x dirigeix y
- $A(x)$: x és un actor
- $P(x)$: x és de primera línia
- $S(x,y)$: x està sol·licitat per y

Problema 2

Demostreu, utilitzant la deducció natural, que el següent raonament és correcte. Utilitzeu només les 9 regles bàsiques (és a dir, no utilitzeu ni regles derivades ni equivalents deductius).

$$Q \vee P, Q \rightarrow R, P \rightarrow S, \neg R \rightarrow \neg S \therefore R$$

1	$Q \vee P$		P
2	$Q \rightarrow R$		P
3	$P \rightarrow S$		P
4	$\neg R \rightarrow \neg S$		P
5		Q	H
6		R	$E \rightarrow 2,5$
7		P	H
8		S	$E \rightarrow 3,7$
9		$\neg R$	H
10		$\neg S$	$E \rightarrow 4,9$
11		S	$It\ 8$
12		$\neg\neg R$	$I\ \neg\ 9,10,11$
13		R	$E\ \neg 12$
14	R		$E\ \vee\ 1,6,13$

Problema 3

El raonament següent NO és vàlid. Demostreu-ho utilitzant el mètode de resolució.

$$\begin{aligned} &M \rightarrow N \\ &\neg N \vee T \rightarrow \neg U \\ &\neg(\neg M \rightarrow U) \\ &\neg M \rightarrow (\neg T \rightarrow (N \rightarrow M)) \\ &\therefore \neg N \wedge T \rightarrow M \end{aligned}$$

Cerquem les FNC:

1a Premissa:

$$\begin{aligned} &M \rightarrow N \\ &\neg M \vee N \end{aligned}$$

$$\text{FNC}(M \rightarrow N) = \neg M \vee N$$

2ª Premissa

$$\begin{aligned} &\neg N \vee T \rightarrow \neg U \\ &\neg(\neg N \vee T) \vee \neg U \\ &(\neg\neg N \wedge \neg T) \vee \neg U \\ &(N \wedge \neg T) \vee \neg U \\ &(N \vee \neg U) \wedge (\neg T \vee \neg U) \end{aligned}$$

$$\text{FNC}(\neg N \vee T \rightarrow \neg U) = (N \vee \neg U) \wedge (\neg T \vee \neg U)$$

3ª Premissa

$$\neg(\neg M \rightarrow U)$$

$$\neg(M \vee U)$$

$$\neg M \wedge \neg U$$

$$\text{FNC}(\neg(\neg M \rightarrow U)) = \neg M \wedge \neg U$$

4ª Premissa

$$\neg M \rightarrow (\neg T \rightarrow (N \rightarrow M))$$

$$\neg \neg M \vee (\neg T \rightarrow (N \rightarrow M))$$

$$\neg \neg M \vee (\neg \neg T \vee (N \rightarrow M))$$

$$\neg \neg M \vee (\neg \neg T \vee (\neg N \vee M))$$

$$M \vee (T \vee (\neg N \vee M))$$

$$M \vee T \vee \neg N$$

$$\text{FNC}(\neg M \rightarrow (\neg T \rightarrow (N \rightarrow M))) = M \vee T \vee \neg N$$

Negació de la conclusió

$$\neg[\neg N \wedge T \rightarrow M]$$

$$\neg[\neg(\neg N \wedge T) \vee M]$$

$$\neg N \wedge T \wedge \neg M$$

$$\text{FNC}\neg[\neg N \wedge T \rightarrow M]) = \neg N \wedge T \wedge \neg M$$

El conjunt de clàusules obtingudes és:

$$S = \{ \neg M \vee N, N \vee \neg U, \neg T \vee \neg U, \neg M, \neg U, M \vee T \vee \neg N, \neg N, T, \neg M \}$$

La clàusula $\neg A$ subsumeix totes les clàusules que la contenen:

$$S = \{ N \vee \neg U, \neg T \vee \neg U, \neg M, \neg U, M \vee T \vee \neg N, \neg N, T \}$$

Aplicant la regla del literal pur podem eliminar totes les clàusules que contenen $\neg U$ ja que no tenim cap clàusula amb U .

$$S = \{ \neg M, M \vee T \vee \neg N, \neg N, T \}$$

$$S = \{ \neg A, A \vee B \vee \neg C, \neg C, B \}$$

La clàusula T subsumeix totes les clàusules que la contenen:

$$S = \{ \neg M, \neg N, T \}$$

És obvi que aquest conjunt no permet obtenir la clàusula buida.
D'aquesta manera podem afirmar que el raonament NO és vàlid.

Problema 4

El següent raonament és vàlid. Demostreu-ho utilitzant el mètode de resolució.

$$\begin{aligned} & \forall x(A(x) \vee \neg \forall y(B(y) \wedge \neg C(x,y))) \\ & \forall x \forall y (\neg E(x) \rightarrow \neg C(x,y) \wedge \exists z D(z)) \\ & \forall x(E(x) \rightarrow A(x)) \\ & \therefore \forall x (\neg A(x) \rightarrow \exists y \neg B(y)) \end{aligned}$$

Cerquem les FNS

1^a premissa

$$\begin{aligned} & \forall x(A(x) \vee \neg \forall y(B(y) \wedge \neg C(x,y))) = \\ & \forall x(A(x) \vee \exists y(\neg B(y) \vee C(x,y))) = \\ & \forall x(A(x) \vee (\neg B(f(x)) \vee C(x,f(x)))) = \\ & \mathbf{A(x) \vee \neg B(f(x)) \vee C(x,f(x))} \end{aligned}$$

2^a premissa

$$\begin{aligned} & \forall x \forall y (\neg E(x) \rightarrow \neg C(x,y) \wedge \exists z D(z)) = \\ & \forall x \forall y (E(x) \vee (\neg C(x,y) \wedge \exists z D(z))) = \\ & \forall x \forall y ((E(x) \vee \neg C(x,y)) \wedge (E(x) \vee \exists z D(z))) = \\ & \forall x \forall y ((E(x) \vee \neg C(x,y)) \wedge (E(x) \vee D(g(x,y)))) = \\ & \mathbf{(E(x) \vee \neg C(x,y)) \wedge (E(x) \vee D(g(x,y)))} \end{aligned}$$

3ª premissa

$$\begin{aligned} & \forall x(E(x) \rightarrow A(x)) = \\ & \forall x(\neg E(x) \vee A(x)) = \\ & \mathbf{\neg E(x) \vee A(x)} \end{aligned}$$

Negació de la conclusió

$$\begin{aligned} & \neg \forall x (\neg A(x) \rightarrow \exists y \neg B(y)) = \\ & \neg \forall x (A(x) \vee \exists y \neg B(y)) = \\ & \exists x (\neg A(x) \wedge \neg \exists y \neg B(y)) = \\ & \exists x (\neg A(x) \wedge \forall y B(y)) = \\ & \neg A(a) \wedge \forall y B(y) = \\ & \mathbf{\neg A(a) \wedge B(y)} \end{aligned}$$

El conjunt de clàusules obtingudes és (en negreta el conjunt de suport):

$$\{ A(x) \vee \neg B(f(x)) \vee C(x,f(x)), E(u) \vee \neg C(u,v), E(u) \vee D(g(u,v)), \neg E(w) \vee A(w), \mathbf{\neg A(a)}, \mathbf{B(s)} \}$$

Clàusules Troncals	Clàusules laterals	
$\neg A(a)$	$A(x) \vee \neg B(f(x)) \vee C(x,f(x))$	Substituïm x per a
$\neg B(f(a)) \vee C(a,f(a))$	$E(u) \vee C(u,v)$	Substituïm u per a i v per f(a)
$\neg B(f(a)) \vee E(a)$	$\neg E(w) \vee A(w)$	Substituïm w per a
$\neg B(f(a)) \vee A(a)$	$\neg A(a)$	
$\neg B(f(a))$	$B(s)$	Substituïm s per f(a)
\square		

Problema 5

L'argument $\forall x \forall y (A(x) \wedge R(x,y) \rightarrow C(y))$, $A(a)$, $\exists x \exists y R(x,y) \therefore \exists x C(x)$ és refutable. Digueu quina de les interpretacions següents ens dona un contraexemple:

- a) Domini : {1}; a=1, A(1) = R(1,1) = C(1) = V.
- b) Domini : {1}; a=1, A(1) = R(1,1) = F, C(1)=V.
- c) Domini : {1,2}; a=1, A(1) = A(2) = V, R(1,1) = R(1,2) = R(2,1) = R(2,2) = F, C(1) = C(2) = V.
- d) Domini : {1,2}; a=1, A(1) = V, A(2) = F, R(1,1) = R(1,2) = F, R(2,1) = R(2,2) = V, C(1) = C(2) = F.

- a) no és un contraexemple perquè fa vàlides les premisses i també la conclusió.
- b) i c) no són contraexemples perquè no validen la premissa $\exists x \exists y R(x,y)$.
- d) és un contraexemple ja que fa certes les premisses

$$\begin{aligned} \forall x \forall y (A(x) \wedge R(x,y) \rightarrow C(y)) &= \\ (A(1) \wedge R(1,1) \rightarrow C(1)) \wedge (A(1) \wedge R(1,2) \rightarrow C(2)) \wedge (A(2) \wedge R(2,1) \rightarrow C(1)) \wedge (A(2) \wedge R(2,2) \rightarrow C(2)) &= \\ (V \wedge F \rightarrow F) \wedge (V \wedge F \rightarrow F) \wedge (F \wedge V \rightarrow F) \wedge (F \wedge V \rightarrow F) &= \\ (F \rightarrow F) \wedge (F \rightarrow F) \wedge (F \rightarrow F) \wedge (F \rightarrow F) = V \wedge V \wedge V \wedge V = V \end{aligned}$$

$$A(a) = A(1) = V$$

$$\exists x \exists y R(x,y) = R(1,1) \vee R(1,2) \vee R(2,1) \vee R(2,2) = F \vee F \vee V \vee V = V$$

i falsa la conclusió:

$$\exists x C(x) = C(1) \vee C(2) = F \vee F = F.$$

De fet, podem treballar per eliminació: un contraexemple és una interpretació que fa certes les premisses i falsa la conclusió. L'única interpretació que fa falsa la conclusió és la d; per tant a, b i c no poden ser respostes correctes.